No. 13[illegible] 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 11 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6sten Junij.

De pairs hebben in de zitting van gisteren eindelijk, op voorstel van den minister van het openbaar onderwijs, *Villemain*, een amendement aangenomen, waardoor de bepaling van een vast cijfer der leden van het legioen van eer verwalt, en nu alleen vastgesteld is, dat tot op het einde van 1850, in de onderscheidene rangen van het legioen van eer, slechts eene decoratie op het verlies van twee leden, door sterfgeval, enz., zal mogen verleend worden, welke bepaling echter in oorlogstijd zal worden geschorst. Na de vaststelling van het hoofdbeginsel heeft de kamer gisteren en heden nog verscheidene artikelen van het ontwerp aangenomen.

De afgevaardigden hebben zich heden, eerst met een rapport op petitiën, daarna met ontwerpen van plaatselijk of van weinig belang bezig gehouden.

Veel opzien heeft gebaard dat in deze laatste kamer, in de zitting van eergisteren, besloten is tot het in overweging nemen van het voorstel des heeren *Gauguier*, die verlangt, dat de ambtenaren, leden der kamer, gedurende den tijd der zitting niet bezoldigd worden. Dit voorstel is door den heer *Gauguier* verscheidene jaren achtereenvolgend aangeboden, doch de in overwegingneming telkens gewezen van de hand. Thans daarentegen hadden al de bureaux de voorlezing in de kamer goedgekeurd en daar is, als 't ware ongemerkt, dewijl de ministers zelve, misschien uit gerustheid om het belang dat vele leden tegen hetzelve hadden, niet eens het woord ter bestrijding opvatteden, met eene kleine meerderheid tot de nadere overweging besloten. Het is intusschen niet te denken, dat de kamer zich bij de discussie met een dergelijk voorstel zal vereenigen.

— Door den telegraaf is het berigt uit Bordeaux overgebragt, dat van de 50 beklaagden die zich in het voorjaar te la Rochelle bij den uitvoer van granen, aan plundering en moedwil hadden schuldig gemaakt, 41 veroordeeld zijn, 't zij tot dwangarbeid, reclusie of gevangenis. Algemeen waren de veroordeelden, die meestal tot de laagste volksklassen behoorden, in het denkbeeld geweest, dat hoogstens eenige maanden opsluiting hun lot zou zijn. De aankondiging van eene zoo veel strengere straf heeft dien ten gevolge in de geregtszaal eene vreesselijke opschudding veroorzaakt. De veroordeelden zijn in luide weeklagten en geween uitgeborsten, en hebben zelfs, zoo als men uit een berigt in den *Moniteur* moet opmaken, de aanwezigen ten hunnen behoeve in beweging willen brengen. De gewapende magt heeft evenwel de orde weten te bewaren en de rust is niet verstoord geworden.

— Voor het hof van assises te Parijs staan thans een zevental personen te regt, betrokken in de zaak van den *Republikeinschen Moniteur* en van een dergelijk blad: *de Vrije Mensch*. Behalve deze beklaagden zijn er nog twee andere voortvlugtig, waarvan een, *Gambin* geheeten, een voormalig drukker van beroep, het voornaamste deel aan de uitgave van genoemde schriften zou gehad hebben. Ter zake van dit proces zijn gisteren en heden de posten van het paleis van justitie en van het plein du Chatelet verdubbeld geworden.

— Van de gevangenen bij de jongste onlusten zijn er thans slechts 78 in de [illegible]. Gisteren werden nog 10 personen in vrijheid gesteld en 20 andere naar de gevangenis van la Force overgebragt.

— Het gerucht wegens de in vrijheidsteling van alle de gevangene leerlingen der polytechnische school is te voorbarig geweest. Den 7den waren nog 29 hunner gevangen.

— Gisteren heeft de maarschalk *Gerard* verscheidene uren met den Koning gearbeid; zoo men denkt betrof zulks een plan om verbeteringen te brengen in de organisatie der nationale garde van Parijs.

— Door de dagbladen van Londen heeft men hier de ontruiming vernomen door de Franschen van het fort St. Jean d'Ulloa, op den 6den Mei. Het wekt hier bevreemding, dat van wege het gouvernement nog niets officieels is bekend gemaakt; dat de tekst van het tractaat nog niet door den *Moniteur* is medegedeeld, terwijl de veroverde plaats reeds ontruimd en een deel van het garnizoen en van het blokkade-eskader op de terugreis is.

— Bijzondere brieven uit Toulon begrooten op dertig het getal der onderscheidene oorlogsvaartuigen die in die haven hersteld of uitgerust worden om het eskader van den Levant te versterken. Dit eskader zou zich in twee scheepsafdeelingen verdeelen, waarvan de eene op de turksche, de andere op de egyptische vloot een wakend oog zou houden. Met de britsche scheepsmagt in den Levant vereenigd, zou er eene vloot bijeen zijn van 75 vaartuigen.

— Het *Journal des Débats* bevestigt thans, dat de boekhandelaar *Paulin* te Parijs, van den heer *Thiers*, voor eene som van 500,000 fr. het eigendomsregt gekocht heeft van deszelfs *Histoire du consulaat et de l'empire*, dat een vervolg uitmaakt op de *Histoire de la revolution*. Op den dag van de overgave van het handschrift ontvangt de heer *Thiers* 400,000 fr.; en de overige 100,000 fr. een jaar later.

— Het *Journal des Débats* voegt bij het te gisteren vermeld berigt in een der brieven uit het Oosten voorkomende, waar gezegd wordt dat ofschoon het turksche leger den Euphraat overgegaan is, het echter de Syrische grenzen nog niet is overgetrokken, het volgende:

» De correspondent van den *Semaphore* van Marseille is wel onderrigt. Het pachalik van Orfa, waaronder Bis behoort, strekt zich met der daad tot op den regter oever (de syrische zijde) op 6 à 8 uren gaans van die rivier uit. Het pachalik van Aleppo eindigt te Kzel-Hisar, waar eene rivier stroomt die van den Taurus afkomt. Deze grensscheiding dagteekent van vele eeuwen herwaarts; de bezetting van Syrië door de Egyptenaars heeft er niets in veranderd. Het is derhalve thans stellig, dat de Ottomannische troepen, bij hunne beweging over den Euphraat, geen deel van het grondgebied van *Mehemed* Ali geschonden hebben. Bir ligt daarenboven op eenen [illegible] afstand van Aleppo; men rekent tusschen de beide steden vijf en twintig uren gaans, te weten karavaan-uren, die met de grootste uren van Europa overeenkomen.

— Eene telegraphische depeche uit Bayonne van den 5den houdt het berigt, door den franschen gezant den 2den uit Madrid gezonden, dat de officiele Madridsche courant van dien dag het besluit van de ontbinding der tegenwoordige cortes hield. De nieuwe cortes worden tegen den 1sten September aanstaande bijeengeroepen.

De bijzondere berigten uit Madrid tot den 1sten doen dit besluit, waartoe in den ministerraad van den 28sten te voren besloten was, te gemoet zien. De ministers waren thans tot dit besluit gekomen, omdat de zaken niet meer gaande zouden kunnen blijven zonder de geheele of gedeeltelijk herstelling van de tienden, en om dit beginsel weder aan te nemen, had men door eene concessie van eenig belang de geëxalteerde partij voor zich moeten winnen, welke partij sedert lang om de ontbinding van de cortes geroepen heeft.

Den 1sten Junij waren de ministers vergaderd, om over de partij te beraadslagen die zij ten aanzien der stedelijke regering van Madrid zouden moeten kiezen, welke niet geaarzeld had om de Koningin eene regterlijke sommatie te doen toekomen tot voldoening van de buitengewone oorlogs-contributie, waarmede de kroon-domeinen onder *Ferdinand* belast waren geweest. Men oordeelde dat, [illegible] was de gedane eisch gegrond, dezelve niet regtstreeks aan de minderjarige koningin kon gedaan worden, en dat de ministers een voorbeeld moesten geven, ter hunner eigene verantwoording, dat zij het koningschap tegen dergelijke aanvallen beveiligden.

— Men sprak te Madrid dat de finantiele overeenkomst met het huis *Sagont* gebroken of gewijzigd zou worden. — De generaal *van Halen* wilde eene memorie uitgeven, ter verdediging van zijnen mislukten aanval op Segura. Dit stuk zou hoofdzakelijk eene beschuldiging behelzen van de ordeloosheid en het gebrek aan krijgstucht der troepen. — Men sprak van de benoeming des generaals *Lahera* tot

minister van marine; en van *F. Navaez* tot kapitein-generaal van Madrid, ter vervanging van *Quiroja.*

Uit Bayonne wordt van den 2den geschreven, dat volgens brieven van Perpignan, het christinisch garnizoen van Ripoll, na gekapituleerd te hebben, naar Berga is vervoerd geworden. Uit het hoofdkwartier van Durango heeft men geen latere berigten dan tot den 30sten Mei.

— Ter beurze was heden de fondsnotering (8 *junij*) 5 pCt. 111,35; 3pCt. 80,85; Nap. r. 100; Sp. Ardoin 19⅜; Rom. L. 101¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den Junij.

Z. K. H. de russische grootvorst troonopvolger is gisteren avond van Biberich alhier aangekomen en zal naar men verneemt gedurende acht dagen alhier verblijven.

— Z. Keiz. H. de Grootvorst-troonopvolger van Rusland is den 4 te Bonn aangekomen. Naar men uit Berlijn schrijft, zal Z. Keiz. H. op zijne reis die stad aandoen. Bij die gelegenheid zullen er groote manoeuvres door de troepen plaats hebben.

— Uit Munster zijn zeer tegenstrijdige berigten, nopens den staat der gezondheid van den Aartsbisschop van Keulen ontvangen. Volgens sommigen, zou Mgr. in een allerzorgelijksten toestand verkeeren, en zou binnen kort het ergste te verwachten zijn. Naar andere berigten echter, zou de Aartsbisschop sedert eenige dagen iets beter zijn, en zou hij weder, met behulp van een stok, door zijne kamer kunnen wandelen.

— Uit Turijn wordt van het laatst der vorige maand geschreven, dat de jongste opstand te Parijs in de hoofdstad van Sardinie in het geheel geen bevreemding heeft gewekt, dewijl men daar reeds vooruit kennis gedragen had van de nieuwe aanslagen, die de fransche heethoofden in den zin hadden. — Ook te Krakau schijnt men van den voorgenomen opstand kennis gedragen te hebben.

— Uit Rome wordt van den 27sten omtrent het feest der heiligspreking nog het volgende gemeld. „Reeds ten half vijf ure in den morgen stroomde de menigte naar de St. Pieterskerk, waarheen later de Paus van de trappen van het Vatikaan in processie door de groote zuilengalerij gedragen werd, omgeven van een grooten stoet geestelijken, waaronder 96 aartsbisschoppen en bisschoppen en 28 kardinalen, de pauselijke garde, edellieden enz. In de feestelijk versierde kerk diende de Paus zelf de mis. Na de voorlezing van de acte van heiligspreking, werd het geschut gelost, werden de klokken geluid, waarop de adoratie (*aanbidding*) volgde. De tegenwoordige vorsten waren op eene daartoe bijzonder ingerigte tribune gezeten, even zoo waren er afzonderlijke tribunen voor de generaals der geestelijke orden, het korps diplomatiek, de dames enz. Om den troon van den Paus waren 34 kardinalen en 116 bisschoppen vergaderd. De kerk was met 20,000 waskaarsen verlicht, welke het geheele gebouw met walm en damp vervulden, en dus de uitwerking niet te weeg bragten die men er zich van voorgesteld had. De vele tapijten en andere tot sieraad opgehangen stoffen schenen het prachtig kerkgebouw te verkleinen, schoon deszelfs grootte daaruit bleek, dat in weerwil van den ontzettenden aandrang der menigte, deszelfs ruimte niet geheel gevuld werd. Na de plegtigheid deelde Z. H. van de groote loggia der kerk aan het volk zijnen zegen uit, waarbij ten derde male het geschut van de Engelenbrug gelost werd, en de klokken luidden. De verlichting van den koepel moest uithoofde van het regenachtig weder, dat den geheelen dag aanhield, achterwege blijven.

Z. M. de koning van Beijeren heeft in den morgen van den 27sten, Rome verlaten, naar München terugkeerende.

— Men schrijft uit Odessa, van den 8 der vorige maand, dat de admiraal *Lazaren*, opperbevelhebber der vloot in de Middellandsche zee, den vorigen dag, met een smaldeel van vijf liniescheepen, drie fregatten, drie korvetten, eene brik en twee stoombooten voornoemde haven verlaten had. Het smaldeel had de rigting naar de Dardanellen genomen. De admiraal had verzegelde depeches, welke hij alleen op verlangen des Sultans mogt openbreken. Die depeches zouden, naar men beweerde, het bevel voor de Russische vloot inhouden, om aan Turkye hulp en bescherming te verleenen. Ook de landtroepen hadden eene beweging naar de Turksche grenzen gemaakt. — De koerierwissel met de Porte was zeer sterk, en er werden alle maatregelen genomen, ten einde op elke gebeurtenis voorbereid te zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Junij.

Uit 's Gravenhage schrijft men ons van gisteren:

„Z. K. H. de Erfprins *van Oranje* vertrekt morgen naar Stuttgart, werwaarts zich ook Z. Exc. de graaf *van der Duyn van Maasdam* begeven zal, die van den beginne af, de onderhandelingen gevoerd heeft over het huwelijk, hetwelk den 18den dezer, tusschen Z. K. H. en de tweede dochter des Konings van Wurtemberg zal worden gesloten.

„ — Naar men verneemt zijn door de regering de noodige maatregelen genomen, om zoodra het berigt der ratificatiën van het eindverdrag uit Londen zal zijn aangekomen, dusdanige besluiten en verordeningen te nemen, en circulaires en aanschrijvingen af te zenden, als zullen kunnen strekken, om tegen de helft dezer maand, zoowel wat het krijgswezen als andere takken van het bestuur betreft, alles weder op den voet van den staat van herboren vrede, terug te brengen."

— Ingevolge de bestaande grondwettelijke bepalingen en daaruit voortgevloeide reglementen, komen de Staten der provincien, den eersten Dingsdag in Julij, en alzoo dit jaar den 2den dier maand, bijeen. Onder andere werkzaamheden, zullen zij zich bezig te houden hebben met de verkiezingen van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in plaats van de *zeventien*, die dit jaar aftreden, zijnde de heeren:

Noord-Braband: Jhr. Mr. P. A. van Meeuwen en Mr. A. J. Ingenhousz.

Gelderland: Mr. J. Weerts en Mr. H. J. Dijckmeester.

Holland: H. baron Collot d'Escury van Heinenoord, Jhr. C. Repelaer van Molenaarsgraaf, Mr. W. J. Junius van Hemert, Mr. F. Frets, Mr. D. Hooft Jz., J. J. H. van Wickevoort-Crommelin en F. C. W. Druyvesteijn.

Zeeland: Mr. J. C. Hulopen.

Utrecht: Mr. [illegible]

Vriesland: C. Binkhof.

Overijssel: Mr. F. Lemker en Mr. A. Sandberg.

Groningen: Mr. C. Star Busman.

Terwijl bovendien de Staten van de provincie Groningen, ook een nieuw lid voor de Tweede Kamer moeten benoemen, in de plaats van wijlen Jhr. Mr. *W. J. Quintus*, die in 1840 moest aftreden.

De Staten der provincie Gelderland en Groningen zullen dit jaar, voor het eerst, gebruik moeten maken van het regt, hun bij art. 182 der grondwet verleend, om eene lijst van drie kandidaten op te maken, ter vervulling van twee opengevallen plaatsen in de provinciale geregtshoven van Gelderland en Groningen, ten gevolge van het overlijden der heeren Mr. *A. G. G. Rooyaards* in Gelderland, en Jhr. Mr. *W. J. Quintus*, in Groningen. Bij art. 63 der wet op de regt. org. is deswege bepaald, dat wanneer eene plaats van raadsheer open valt, het hof daarvan kennis geeft aan de Staten der provincie, en tevens aan dezelve eene aanbevelingslijst van zes kandidaten, bij beslotene briefjes, door het hof, de procureur-generaal daaronder begrepen, bij meerderheid van stemmen gekozen, waarop de Staten der provincie zoodanig acht zullen slaan, *als zij dienstig zullen oordeelen.* Tevens wordt daarbij bepaald, dat de leden van de Arrond. Regtb. en van het O. M. bij dezelve, welke deze [illegible] met lof en ijver hebben waargenomen, bij het [illegible] bijzonder in aanmerking zullen komen.

— Uit Utrecht verneemt men, dat de aannemer *Terwindt*, in oppositie gekomen is tegen het vonnis van de arrond. regtbank te Utrecht, waarbij de staking der werkzaamheden van den spoorweg wordt gelast, tot dat de schadeloosstelling zal zijn bepaald. Derhalve heeft de aannemer voornoemd, den eigenaar van die hofstede op korte termijnen gedagvaard voor het prov. hof te Utrecht, op aanstaanden Woensdag, ten einde het vonnis van de arrond. regtbank aldaar, te doen vernietigen.

— Uit Utrecht schrijft men, dat tegen den 14 en 15den dezer aldaar gewacht worden, om er voorloopig in garnizoen te blijven, de geheele 10de afdeeling infanterie en het bataillons transporttrein.

— Laatstleden Donderdag avond is te Amsterdam de jeugdige kunstschilder *Hendrik Breukelaer*, in den ouderdom van bijna 30 jaren, overleden. Hij wordt zeer betreurd, zoo wegens zijn braaf en godsdienstig gedrag, als wegens zijn uitstekend kunsttalent, waarvan hij reeds vele blijken had gegeven, en dat voor de toekomst nog meer beloofde.

De belgische *Moniteur* van zaturdag behelst een reeks van wetten, alle betrekkelijk de uitvoering of ten gevolge van het gesloten vredestraktaat. Onder deze wetten is die welke vorst *Leopold* magtiging geeft tot de teekening van het scheidingstraktaat; deze wet draagt de dagteekening reeds van 4 april jl.; zij is onderteekent door de drie toenmalige belgische ministers *De Theux*, *Willmar* en *Nothomb*. Er wordt daarbij bijzonder melding gemaakt, dat op de wet het rijkszegel is geplaatst. Voorts houdt de *Moniteur* de wet betrekkelijk het remboursement van den scheldetol, alsmede voor de betaling der halfjarige schuld van Holland; de wet betrekkelijk de wijziging in het douanetarief, inzonderheid met opzigt tot Luxemburg, voorts die betrekkelijk de regterlijke en administratieve indeeling van Limburg en Luxemburg; het crediet van 300,000 fr. voor de uitvoering van het traktaat; de wet betrekkelijk het loodswezen, de vreemde officieren; de voorloopige ter beschikking lating aan het gouvernement van de miliciens van 1832 tot 1834, enz. — Eindelijk houdt de *Moniteur* een besluit, waarbij de president van de kamer der vertegenwoordigers *J. Raikem*, tot grootofficier van de burgerlijke orde van *Leopold* wordt benoemd, als een blijk van

Leopold's tevredenheid en van nationale erkentelijkheid, voor de diensten die hij aan het land bewezen heeft. Bij een besluit van den 8sten is voorts de heer *Raikem* tot minister voor het departement van justitie benoemd geworden.

Bij een besluit van vorst *Leopold* van den 7den Junij is bepaald dat de wet wegens de regterlijke indeeling van Limburg terstond na de ontruiming van grondgebied, die volgens art. 24 van het verdrag van den 19den April moest plaats hebben, ten uitvoer zal worden gelegd; en dat die wegens de regterlijke indeeling van Luxemburg te rekenen van den 1sten Julij hare uitvoering zal erlangen.

— Het *Commerce belge* verzekert dat de leden van de commissie van liquidatie, in het laatst dezer week of uiterlijk den 17den dezer naar Utrecht zouden vertrekken. De op de conferentie vertegenwoordigde mogendheden hadden verlangd dat er in de werkzaamheden dier commissie geen vertraging plaats had. De belgische leden der commissie hadden reeds drukke bijeenkomsten gehad.

— De Belgische bank heeft thans ook, tegen den 10den, de afdoening aangekondigd der laatste nog te betalen 10 per cent van haar dividend.

— Volgens den *Indépendant* zou men zich moeite geven, om de graven *H. de Merode* en *d'Aerschot*, die dit jaar als leden van den senaat uitvallen, niet weder te doen verkiezen.

— Het expeditiehuis van *Detige* te Luik is belast geworden met het vervoer van het oorlogsmaterieel van Venloo naar Luik, berekend op een gewigt van drie millioenen kilogr.

De Londensche berigten tot den 8sten dezer vermelden, dat de belgische gezant *van de Weyer*, den vorigen dag aan het bureau van de buitenlandsche zaken had gearbeid. Men vermoedt dat de uitwisseling der onderscheidene ratificatien op den middag van den 8sten zal plaats gehad hebben.

— De engelsche ministeriële bladen gewagen er van, dat het vraagstuk der geheime stemming in het Parlement eerlang weder voorgesteld zal worden en vleijen zich, zoo al niet met de aanneming daarvan, althans met het erlangen van meerder stemmen daarvoor.

— Men verwachtte te Londen, dat de admiraal *Stopford* in de Middellandsche zee versterking zal vragen, en de onder zijne bevelen staande vloot met die van Frankrijk 50 zeilen zou tellen.

— Den 7den Junij waren te Londen genoteerd: 3 pCt. gecons. 94; Ned. 2½ pCt. 56⅞; dito 5 pCt. 102⅝, Portugal 20¾, Spanje 19 [illegible].

HUISREGELEN.

3.

Het is als eene vlag op eene modderschuit.

Wat heb ik dikwijls over dat spreekwoord nagedacht en er de dwaasheden des menschelijken levens aan getoetst! Als ik eenzaam op eenen langen winter avond bij den haard zat, in stille overdenkingen verzonken (want gij weet dat ik niet houd van dat aanhoudend geeuw- en hartverdoovend lezen, dat sommige menschen bezielt, die zich [illegible] zonder dezelve [illegible] nen verkeerd te hebben) [illegible] ren overdacht, kwam het mij voor, dat [illegible] menschen eene verkeerde beteekenis hechten aan het spreekwoord: *Het is als eene vlag op eene modderschuit*, want in plaats van de vlag die de modderschuit bespottelijk maakt, weg te rukken, zie ik hen gemeenlijk bezig met het ondankbare werk der optooijing en versiering van de modderschuit zelve, alle krachten inspannende om haar zoo veel mogelijk in eene zekere soort van evenredigheid met de vlag te brengen, zoo dat men zelfs trachtte van de modderschuit een jagt te maken, opdat vlag en modderschuit een harmonisch geheel mogten bezitten. Van hier die tranen. Ja waarlijk! want is, de mensch gedurig en gedurig bezig met iets hetwelk boven zijnen staat is hetzij in zijne kleeding, hetzij in zijn huisraad, hetzij in zijne leefwijze aan te nemen; heeft hij die vlag eenmaal uitgestoken, onverwijld begrijpt hij, dat het overige zijner tooi-meubelen of spijs hetwelk te voren alles voldoende en aangenaam was, thans iets *modderschuitachtigs* gekregen heeft. Arme mensch! wat zijt gij nu in eene gedurige jagt, om wederom harmonie in de gebrokene evenredigheid te brengen. Wat zorgen des nachts, wat jagen des daags hebt gij er voor over, om slechts eenigermate uw hart te vreden te stellen; [illegible] worden nu opgeofferd, welke kosten worden [illegible] te brengen, [illegible] schuit is een jagt geworden; doch nu komt het hinkend paar achter aan, het grootst verdriet aan het eind; de broodwinning is geweken, want als modderschuit diende zij volmaakt tot dit eerste en voornaamste doeleinde, als jagt is zij slechts tot speelevaren geëigend.

Gelukkig die man die nu een kapitaaltje van vroegere *buitenkansjes* bewaard heeft, wier onders *de nering niet als een erf* beschouwden. Hij vaart eene wijle lustig met het jagt rond. Edoch daar wordt eene nieuwe vlag geheeschen; kolossaal groot en wijd in de lucht waaijende. » *Het is waarlijk weder eene vlag op eene modderschuit*" zegt iedereen, hoe zeer het jagt zelf ook aan alle vereischten van een jagt mogt voldoen, het is op nieuw eene vlag op eene modderschuit geworden. Nu moet er eenig ander, veel grooter schip gezocht worden, dat met de nieuwe vlag in evenredigheid staat! Een koopvaardijschip, een driedekker, misschien zelfs een kaper, maar men heeft er geen verstand van; men weet niet hoe het te sturen, waarheen te varen, de modderman is op eens een koopvaarder geworden, hij kent het kompas niet eens! Zijn jagt is met schade verkocht, de vlag is thans geheeschen op het koopvaardijschip; alle zeilen staan gespannen. Daar houdt de eenige wind op te waaijen die den man in zee konde helpen, dat zijn de *kontanten*. De tegenwind *het crediet*, verheft zich te gelijkertijd even sterk, en het *crediet* van den man hem zoo tegen zijnde, wordt zijn *debit* alras zoo groot, dat hij noch modderschuit, noch jagt, noch koopvaardijschip meer bezit, en als de laatste droevige herinnering van vroegere welvaart, wordt thans de vlag verkocht die hem zoo ongelukkig maakte.

Ik zal u deze zinnebeeldige toespraak met eenige voorbeelden ophelderen.

1.

Een zeker braaf en eenvoudig landpredikant, boven vele verstandig, ofschoon dan ook niet zoo diepzinnig geleerd als sommige van dezen stand, wel eens zijn kunnen, muntte vooral uit door zijne regt eenvoudige leefwijze. Men zag op zijnen disch zelden iets anders dan hetgeen hij-zelf van zijn vee geslacht, van zijne melkkoe getrokken, of in zijnen tuin of land gebouwd had. Zelf dronk hij niets anders, dan van den bessen wijn dien hij zelf maakte. Slechts in een ding achtte hem de groote wereld niet bekrompen, namelijk in de hulp van armen die zijnen bijstand behoefden. Daarom waagde het ook niemand, hem gierig te noemen, maar iedereen zeide: hij is een zonderling, want van het geld dat hij aan arme menschen leent en geeft, konde hij wel drie ankers wijn en des noods een vaatje jenever of punch drinken.

Het meest echter van alles stak, eene zekere rijke dame, de grove zwarte wollen kousen in de oogen, die de eerwaarde man altijd droeg. Zij dacht den goeden man een paar zijden kousen te moeten geven. Zij kocht er een paar en onder eene menigte complimenten, over hare dankbaarheid wegens des mans stichtelijke predikatien, bood zij hem deze twee schoone zijden kousen aan.

De grijze man, antwoordde daarop, glimlachende over de goedheid der matrone, op zachten vriendelijken toon: Gij denkt ons, edele vrouw, eene dienst te bewijzen met uw schoon geschenk, maar geloof mij, gij kunt ons geene grootere ondienst doen, dan te vergen dat ik deze zijden kousen zoude aannemen, om dezelve te dragen. Zij zouden mij ten minste duizend gulden kosten, en zulk eene som voor een paar zijden kousen uit te geven veroorlooft mij mijn geweten niet! De dame zat zeer verwonderd te kijken, maar de eenvoudige man ging voort.

» Als ik deze zijden kousen aantrok, dan stonden zij tot mijn overige eenvoudige kleeding als eene vlag op eene modderschuit, dan zoude ik een nieuwe zijden of vilten hoed moeten koopen, in plaats van mijnen valen ouden, die, ik nu, als hij van tijd tot tijd eens opgemaakt wordt, nog lang dragen kan; dan moet ik mij een preekrok, vest en andere dure kleeding aanschaffen, dan moest mijn oud plunje geheel ter zijde . . . . . : Als ik dan zoo gekleed, geen bespottelijk figuur meer maakte, dat ik zonder deze eenparige kleeding stellig door uwe zijden kousen maakte, zoude ik, bij mijne vrouw vergeleken, door mijn veranderd kostuum, wederom eene vlag op eene modderschuit worden. Zij in haar eenvoudig katoenen kleedje had regt op een zijden samaar; onze kinderen nu in evenredigheid met ons, moesten dan ook proportioneel in kleeding veranderen; wat zoude dat eene groote koste veroorzaken! En dat was nog eene kleinigheid, want er zouden meer andere noodzakelijke veranderingen [illegible] worden; daar hebt gij bij voorbeeld ons ameublement [illegible] zoude [illegible] eene canapé worden, gindsche stoelen met [illegible] trippe zittingen ontvangen en van mahonij-hout zijn. In plaats van die vriessche klok eene pendule, in plaats van de latafel eene chiffonière, in plaats van de lessenaar eene secretaire, in plaats van eene witte vloer, tapijten, in plaats van gewitte muren een keurig behangsel, en zoo zou alles moeten vervangen worden.

En nu nog de hoofdzaak: zoude dan, als dit alles veranderd was, ons huisbakken-brood ons nog smaken? Het moest fijn fransch brood worden! In plaats van spek, groenten en [illegible], moesten wij kapoenen, kalfskoppen, zeevisch, fijne vruchten; in plaats van koud water uit een tinnen beker, thee uit een kostelijk theeservies; in plaats van een glaasje bessewijn, fijne delikate dure wijnen hebben . . . . .

Dat alles mevrouw, zeide de edele man, convenieert mij niet, en daarvoor zal ik u ten vriendelijkste bedanken. De dame gevoelde de volle waarde van des edelen mans redenering, nam hare zijden kousen terug en leerde van nu aan eerst regt de beteekenis van het spreekwoord: *Het is als eene vlag op eene modderschuit!*

2.

Een tweede voorbeeld van den zelfden aard zag ik een tijdlang geleden in de woning van eenen welgezeten burgerman, die een mooi stukje [illegible] had, waar zijne vrouw zat er warmpjes in, en hij had in de goeden dag zijner jeugd steeds met gunstigen wind gewerkt. Hunne huisselijke rigting was altijd zeer eenvoudig, zonder de minste zucht tot pronk of tooi geweest. Men zag het aan alles, dat de meubelen hier niet tot *sieradiën*, maar tot *gebruik* bestemd waren.

Zoo gebeurde het echter eens op eenen winteravond dat zij gezamenlijk bij het vuur zaten, en een togtwind de gewone keukenlamp op en neder deed gaan, toen zeide een vriend; » Eilieve buurman, het verwondert mij zeer, dat gij u geene engelsche lamp aanschaft, gij zoudt er zeer goed licht, en nimmer eenigen last van togt van hebben."

Na eenige redekaveling was de zaak in order en den volgenden avond stond de engelsche lamp en met haar de vlag in huis, die

het alles dat anders volkomen naar genoegen was, nu een zeer modderschuitachtig aanzien gaf.

Er moest een lampekleedtje onder. De tafel zelve rand en naast een uittrektafel worden. Deze was naauwelijks daar of men zag, dat de stoelen haveloos er nitzagen; ook dit werd verbeterd. Doch vrouwlief begreep teregt dat eene steenen vloer niet goed was voor zulke kostbare meubelen. Men plaatste eene planken vloer; toen deze er was, kon men niet meer op eenen open haard stoken; toevallig komt er juist een mooije Dordsche haard te koop. Men koopt haar — doch wat gebeurt er nu? Vrouwlief begrijpt dat het wel zoude zijn om die mooije kamer dagelijks niet te gebruiken, bijzonder om de moeite van het glimmende staal aan den Dordschen haard, ook kon men op denzelven niet koken, men gaat dan een onder vertrek bewonen doch de engelsche lamp (Vaders liefhebberij) gaat mede. Nu is hier alles nog meer onderwets en haiseer, vrouwlief ziet dit met een angstige zucht, zij denkt aan de vlag op de modderschuit, en in plaats dezelve af te rukken, begint zij ook hier te hervormen. Nu wordt het ook hier binnen weinige weken te mooi, want alles werd vernieuwd; thans gaat men naar de achterkeuken. Men moet dat keurige huis ontzien! Jaar en dag gaan om, en de goede huisman is zoo van het een op het ander gekomen en nu alles hervormd te hebben is hij thans een heer geworden. De manskleeding is geheel veranderd, gij ziet hem in het zwart met eenen zijden hoed zijne woning in rijden, de kinderen in mousseline de laine gekleed. Nu krijgt gij er ook een glas wijn, eerst uit ouderwetsche ronde dikke glazen, nu ook al uit fijn geslepen romers. Men gaat met reuzenschreden vooruit. De dochters zeggen: mama » dat doet men niet," en de zoons: » dit is de laatste smaak", en beide deze spreuken zijn stale huiswetten geworden. De modderschuit is geheel onttakeld. Het jagt is volmaakt in order. Maar o! hij die als huisman gelukkig leefde, leeft nu met duizende zorgen, terwijl hij heer is. Arme man! eerlang zie ik u nog dat schoone huis verlaten, en als gij dan door uwe schuldeischers uitgestoten, niets meer hebt, als misschien die eene engelsche lamp, zeg dan vrij: dat stuk heeft mij tot een bedorven man gemaakt, dat was de vlag die mij van huis en hof, van geld en goed afhielp, en terwijl alles in de kaars gevlogen is heb ik, niets meer, om deze mijne lamp de laatste relequi mijner vroegere grootheid, te vullen. Och zij brandt niet meer, en kan zeggen dat ik rein uitgebrand ben, en als ook dit stuk voor een laatste stuk brood naar de bank van leening gewandeld is, zal ik spreken moeten: *vlag en modderschuit, beide zijn te grond gegaan omdat wij dwaas genoeg waren de modderschuit, naar de vlag op te tooijen, en geen krachts genoeg hadden de vlag die ons ten ondergang bragt, af te rukken.*

Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN SOCIETEIT van gisteren (9 *Junij*) werden verhandeld: N. 2½ pCt. 54⅞, dertien zestiende; Kansbill. 25$^{5}/_{16}$; Handelm. 180⅝; Ardoins 18⅞; Polen Loten 136.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *Breda*, zullen op Maandag den 24. *Junij* 1839, des middags ten Twaalf ure, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoende, bij inschrijving op gezegelde Biljetten en vervolgens bij opbod, in het openbaar

AANBESTEDEN:

Het VERFWERK aan onderscheidene Stads-Gebouwen.

De Konditiën van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS, die ook op den 21. Junij, aan de belanghebbenden, nadere aanwijzing in loco zal doen.

BREDA, den 3. Junij 1839.

Ter Ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

*** Bij L. E. BOSCH, te *Utrecht*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

ELIZE,

OF HET GEVALLEN MEISJE,
DOOR H. J. ABBRING.

Zijnde dit doorloopend het 2de Stukje, van *KEUR VAN KLEINE GESCHIEDENISSEN EN VERHALEN*, door *denzelfden Schrijver* . . . . à *f* 1,—.

Nog zijn bij bovengemelde de volgende Prospectussen van de pers gekomen:

1e. Op eene Hollandsche uitgave der VOLLEDIGE HARMONIELEER, bevattelijk voorgedragen in 36 Afdeelingen, door *Dr. GUSTAV SCHILLING, Lid van verschillende Geleerde en Muzikale Genootschappen, en blijvend Secretaris der Duitsche vereeniging ter beverdering der Toonkunst*; vrij bewerkt door A. P. F. DE SEYFF.

2e. GRONDBEGINSELEN DER TOONKUNST OF ALGEMEENE MUZIJKLEER, door *A. P. F. DE SEYFF.*

NB. *De Inteekening op beide deze Werken is gesloten met 1 Junij aanstaande.*

3e. Op eene geheel nieuwe vertaling der GESCHIEDSCHRIFTEN VAN *TACITUS*; door *D. VAN LEEUWEN*, S. M. C.

4e. d'Un TRAITÉ D'HONNEUR, ou d'une DISSERTATION SUR L'UTILITÉ POLITIQUE ET MORALE DU NOBLE ART CHEVALERESQUE, dedié à Son Altesse Royale Monsgr. le Prince d'Orange; par le Chevalier *PH. A. L. ROESGEN VON FLOSS.*

NB. *Na de sluiting zullen beide laatstgemelde Werken geene Inteekenaren, dan met verhooging van prijs, worden aangenomen.*

RÉCLAME.

Il vient de paraître un ouvrage scientifique de la plus haute importance qui résume les connaissances nouvellement acquises sur la matière. C'est un traité des Maladies Syphilitiques par le Docteur GIRANDEAU DE ST. GERVAIS. Ce travail impartial sera lu avec fruit par les médecins qu'il éclairera sur les dangers des vieilles doctrines et par les gens du monde qu'il prémunira contre les écueils du charlatanisme. Les meilleurs organes de la Presse médicale en ont parlé avec éloge et voici en quels termes le rédacteur en chef d'un Journal de médecine vient encore d'en faire l'analyse sous forme de lettre adressée à l'auteur. — »Mr., un mérite m'a d'abord frappé dans votre ouvrage; c'est la pureté du Stile, la précision du langage, l'aménité des formes, la parfaite convenance de vos discussions, vous vous occupez d'abord du principe et de la nature de ex-syphilis; ce chapitre est fort bien fait; il annonce une grande étendue de connaissances, un jugement vif, des appréciations justes et une érudition de bon aloi, quiconque lira ce chapitre vous trouvera bien coupable, Mr., d'avoir cherché en dehors de la science une réputation qu'il vous était si facile d'obtenir par elle. Après avoir parlé de la génération, quelques observations curieuses seront lues avec intérêt dans le chapitre consacré aux différentes manières dont la maladie peut se communiquer. L'Etude des symptomes est faite avec soin et sous un point de vue essentiellement pratique. La partie la plus intéressante de votre ouvrage est sans contredit la partie thérapeutique. Le procès que vous faites au mercure est dans toutes les formes, rien n'y manque: raisonnement, expériences, observations, etc., etc. . . . somme toute, j'ai lu votre traité avec plaisir et intérêt, c'est un des ouvrages les plus complets et les plus pratiques que nous ayons sur la matière, et sa lecture doit être profitable. Je ne puis que vous engager Mr., à marcher toujours dans une voie franchement scientifique. Amédée Latour. D. M. P." Extrait de la Gazette des médecins praticiens, du 30 Mars 1839.

ANNONCE.

à la Librairie de la Faculté de Médecine chez BÉCHET, Place de l'École N°. 4.

TRAITÉ COMPLET DES

MALADIES SYPHILITIQUES,

ou étude comparée des méthodes anti-syphilitiques des Dangers du Mercure, suivie d'une notice historique sur la prostitution ancienne et moderne, et son état actuel dans Paris, par M. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, docteur-médecin de la faculté de Paris, ex-interne des hopitaux, ancien membre de l'Ecole pratique, correspondant de la société linnéenne, membre de celle des sciences physiques et chimiques de France, etc. — 1 vol. de 800 pages avec le portrait de l'auteur, par VIGNERON, et 20 sujets gravés et coloriés. Prix: par la poste, franco 8 fr. Chez l'auteur, rue richer 6 bis, à *Paris.* (Consultations gratuites par correspondance).

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.